

תוכנית הקורס ורשימת קריאה לקורס

סמסטר 1 שנה 2023

בית ספר: בית ספר הארי רדזינר למשפטים LL.B.

דיני נזיקין

מרצים/ות:

פרופ' אסף יעקב ajacov@runi.ac.il

עוזרי/ות הוראה:

עו"ד עמית גולדנברג amit.goldenberg01@post.runi.ac.il

מר יונתן בוקשפן jonathan.bukshpan@post.runi.ac.il

מספר הקורס:	23	סוג הקורס:	שיעור	שעות שבועיות:	6	נקודות זכות:	6
דרישות הקורס:	מבחן סופי	קוד קבוצה:	231002301	שפת לימוד:	עברית		

נושאי הקורס

יש הרואים בדיני הנזיקין כלי לקידום מטרת חברתיות ויש הרואים בהם כמקדמים ערכים פנימיים להם בלבד. הקורס יעקוב אחר המשפט הפוזיטיבי הרווח בארץ תוך ניסיון להדגיש את הרציונל העומד מאחורי החוק הכתוב ואת המתח בין הגישות ה"נ"ל. בקורס יידונו גם הסדרים הנהוגים במקומות אחרים בעולם, הן לצרכי השוואה והן במקרים בהם המשפט המקומי אינו עוסק בסוגיה מסוימת. במהלך הקורס ננתח את אופייה של האחריות הנזיקית תוך שימת דגש במשטרי האחריות השונים וההצדקות להם. במסגרת זו ייבחנו אף שאלת הקשר הסיבתי, ההגנות העומדות למזיק ושאלת ריחוק הנזק. בנוסף יעסוק הקורס בעוללות המסגרת ובעוללות הפרטיקולאריות אשר בפקודת הנזיקין, בהסדרי הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים ובאחריות למוצרים פגומים. כמו כן ידונו בו סוגיות מרכזיות בדיני מטרדים, פיצויים בגין נזק גוף והטבת נזקי גוף.

מטרות הקורס

מטרת הקורס הינה להקנות כלים להבנת הרציונאלים העומדים בבסיס ההסדרים הקיימים בדיני הנזיקין, להשוות בין מערכות משפט שונות וגישתן לסוגיות דומות, ולבקר את האופן שבו יושמו עקרונות המשפט בפרקטיקה הרווחת.

מבנה ציון הקורס

1. עבודות בכתב – 20%
  2. מבחן מסכם – 80%
  3. ייתכן ציון מיטיב – עד 5 נקודות
-

תפוקת למידה

עם השלמת הקורס בהצלחה יוכל הסטודנט:

- לתאר ולהסביר את התיאוריות המרכזיות שמסבירות את מטרות דיני הנזיקין.
  - לתאר ולהסביר את העולות הנזיקיות המוכרות בדין הישראלי.
  - להשוות בין מערכות משפט שונות וטיפולן בסוגיות דומות.
  - להסביר את הרציונאל המשפטי העומד בבסיס פסקי דין מרכזיים בתחום, ולבחון את הצלחת השופטים בהשגת רציונאל זה.
  - להציע פתרונות לסוגיות נזיקיות חדשות שטרם נאמרה בהן המילה האחרונה במשפט הישראלי, על בסיס העקרונות שנלמדו במהלך הקורס.
-

שעות קבלת מרצה

שעת הקבלה שלי היא ביום א' בשעה 16:00. במידה ונתקלתם בבעיה כלשהי הנכם מוזמנים לנצל שעה זאת, כמו גם לפנות אלי בסיומו של כל שיעור.

שעות קבלת מתרגל

יפורטו על ידי המתרגלים לכל אחת מן הקבוצות

פרטי עוזר הוראה

ב'2 – מר יונתן בוקשפן, מר עמית גולדנברג

ב'3 – גב' אלונה גואטה, מר אורי יניב

• **דיני הנזיקין בראי התיאוריה**

מאמרים וספרים:

1. A. Posner, A Economic Analysis of Law, 167-177 (Little, Brown & Co., 7th ed, (2007).
2. M. Landes & R. A. Posner, The Economic Structure of Tort Law, 85-96 (1987).
3. (Calabresi, The Costs of Accidents, 68-75 (1970).
4. Calabresi and J. T. Hirschoff, *Toward a Test for Strict Liability in Torts*, 81 (Yale L. J. 1055 (1972).
5. (A.Epstein, Simple Rules for a Complex World, 91-111 (1995).
6. (Baird, Game Theory and the Law, 6-19 (1995).
7. (P. Fletcher, *Fairness and Utility in Tort Theory*, 85 Harv. L. Rev. 537 (1972).
8. ע"א 4493/05 ירושלמי נ' פולריס יבוא כלים בע"מ, פ"ד סב(2) 1 (2007).
9. ע"א 9073/09 אסותא-מרכזים רפואיים בע"מ נ' שרף (פורסם בנבו, 14.6.2011).
10. ע"א 8146/13 ד"ר סולימאן ג'ושה נ' בית החולים אלדג'אני (בפירוק) (פורסם בנבו, 21.7.2016). (ברון – פס' 3-1 ו-14 ואילך, סולברג והנדל)

• **דיני הנזיקין – מקורות ופרשנות**

1. פקודת הנזיקין [נוסח חדש], נ"ח התשכ"ח 266. (להלן- פקודת הנזיקין).
2. ע"א 243/83 עיריית ירושלים נ' גורדון, פ"ד לט(1) 113 (1985).
3. ע"א 804/80 Sidaar Tanker Corporation נ' חברת קו צינור אילת אשקלון בע"מ, פ"ד לט(1) 393, 410-400, 445-418 (1985).
4. ע"א 558/84 כרמלי נ' מדינת ישראל, פ"ד מא(3) 757 (1987).

חקיקה:

סעיפים 35-36 לפקודת הנזיקין.

פסיקה:

1. ע"א 224/51 פריצקר נ' פרידמן, פ"ד ז 674, 677-675, 687-682 (1953).
2. ע"א 290/63 נחום נ' ישראלי, פ"ד יז 2657 (1963).
3. ע"א 630/68 כהן נ' עלי טבק בע"מ, פ"ד כג (1) 707 (1969).
4. ע"א 704/71 אנבריה נ' המאירי, פ"ד כו (1) 743 (1972).
5. ע"א 343/74 גרובנר נ' עיריית חיפה, פ"ד ל (1) 141, 145-148, 154-163 (1975).
6. ע"א 145/80 ועקנין נ' המועצה המקומית, בית שמש, פ"ד לז (1) 113 (1982).
7. ע"א 243/83 עיריית ירושלים נ' גורדון, פ"ד לט (1) 113 (1985).
8. ע"א 518/82 זייצוב נ' כץ, פ"ד מ (2) 85 (1986).
9. ע"א 593/81 מפעלי רכב אשדוד בע"מ נ' ציזיק, פ"ד מא (3) 169 (1987).
10. רע"א 444/87 אלסוחה נ' עיזבון דהאן, פ"ד מד (3) 397 (1990).
11. ע"א 642/89 עזבון שניידר נ' עיריית חיפה, פ"ד מו (1) 470 (1992).
12. ע"א 2061/90 מרצלי נ' מדינת ישראל, פ"ד מז (1) 802 (1993).
13. ע"א 371/90 סובחי נ' רכבת ישראל, פ"ד מז (3) 345 (1993).
14. ע"פ 119/93 לורנס נ' מדינת ישראל, פ"ד מח (4) 1 (1994).
15. ע"א 3124/90 סבג נ' אמסלם, פ"ד מט (1) 102 (1995).
16. ע"א 1570/92 בנק המזרחי המאוחד נ' ציגלר, פ"ד מט (1) 369 (1995).
17. ע"א 2245/91 ברנשטיין נ' עטיה, פ"ד מט (3) 709 (1995).
18. ע"א 3798/95 הסנה, חברה ישראלית לביטוח בע"מ נ' חטיב, פ"ד מט (5) 651 (1996).
19. ע"א 4597/91 קיבוץ אפיקים נ' כהן, פ"ד נ (2) 111 (1996).
20. ע"א 4025/91 צבי נ' קרול, פ"ד נ (3) 784 (1996).
21. דנ"א 7794/98 משה נ' קליפורד, פ"ד נז (4) 721 (2003).
22. ע"א 4704/96 מקרין נ' נציבות שירות בתי הסוהר, פ"ד נב (3) 366, פס' 1-9 (1998).
23. ע"א 6649/96 הסתדרות מדיצינית הדסה נ' גלעד, פ"ד נג (3) 529 (1999).
24. ע"א 2034/98 אמין נ' אמין, פ"ד נג (5) 69 (1999).
25. רע"א 1565/95 סחר ושירותי ים בע"מ נ' חברת שלום וינשטיין בע"מ, פ"ד נד (5) 638 (2000).
26. ע"א 8263/98 צים חברת השיט הישראלית בע"מ נ' בן מויאל, פ"ד נה (3) 666 (2001).
27. ע"א 2055/99 פלוני נ' הרבנות הראשית לישראל, פ"ד נה (5) 241 (2001).
28. ע"א 3510/99 ולעס נ' אנד – אגודה שיתופית לתחבורה בישראל, פ"ד נה (5) 826 (2001).
29. ע"א 3056/99 שטרן נ' המרכז הרפואי על שם חיים שיבא, פ"ד נו (2) 936 (2002).
30. ע"א 7130/01 סולל בונה בניין ותשתית בע"מ נ' תנעמי, פ"ד נח (1) 1 (2003).
31. ע"א 5604/94 חמד נ' מדינת ישראל, פ"ד נח (2) 498 (2004).
32. ע"א 10083/04 גודר נ' המועצה האזורית מודיעים (פורסם בנבו, 15.9.2005).
33. ע"א 1068/05 עיריית ירושלים נ' מימוני (פורסם בנבו, 14.12.2006).

34. ע"א 5586/03 **פרימונט נ' פלוני** (פורסם בנבו, 29.3.2007).
35. ע"א 3398/05 **מכתשים מפעלים כימיים בע"מ נ' מריומה** (פורסם בנבו, 15.7.2007).
36. ע"א 754/05 **לוי נ' מרכז רפואי שערי צדק**, פ"ד סב(2) 218 (2007).
37. ע"א 9466/05 **שוויקי נ' מדינת ישראל**, פ"ד סב(3) 806 (2008).
38. ע"א 878/06 **דב טרויהפט נ' דוד עטיה** (פורסם בנבו, 4.1.2009).
39. ע"א 1918/08 **פולר נ' בית חולים "העמק"** (פורסם בנבו, 28.3.2010).
40. ע"א 2087/08 **אורלי מגן נ' שירותי בריאות כללית** (פורסם בנבו, 12.8.2010).
41. ע"א 8693/08 **הרמן נ' שטרנברג** (פורסם בנבו, 24.3.2011).
42. ע"א 1326/07 **המר נ' עמית** (פורסם בנבו, 28.5.2012).
43. ע"א 9073/09 **אסותא-מרכזים רפואיים בע"מ נ' שרף** (פורסם בנבו, 14.6.2011).
44. ע"א 1786/10 **חונקייב נ' בית ספר אורים** (פורסם בנבו, 27.2.2012).
45. ע"א 4486/11 **פלוני נ' שירותי בריאות כללית**, פ"ד סו(2) 682 (2013), פסקאות 1-22.
46. ע"א 8489/12 **פלוני נ' פלוני** (פורסם בנבו, 29.10.2013).
47. ע"א 3521/11 **עו"ד דניאל וגנר נ' עבדי**, פ"ד סז(1) 84 (2014).
48. ע"א 7436/13 **מנורה חברה לביטוח בע"מ נ' פלוני** (פורסם בנבו, 18.2.2016).
49. ע"א 6970/15 **פלוני נ' בית חולים בני ציון** (פורסם בנבו, 11.2017).

מצג שווא רשלני, חוות דעת רשלנית ונזק כלכלי

1. המ' 106/54 **וינשטיין נ' קדימה אגודה שיתופית להספקת מים בע"מ**, פ"ד ח 1317 (1954).
2. ע"א 451/66 **קורנפלד נ' שמואלוב**, פ"ד כא(1) 310, 313-315, 322-324 (1967).
3. ע"א 86/76 **"עמידר", החברה הלאומית לשיכון עולים בישראל בע"מ נ' אהרן**, פ"ד לב(2) 337 (1978).
4. ע"א 209/85 **עיריית קרית-אתא נ' אילנקו בע"מ**, פ"ד מב(1) 190 (1988).
5. ע"א 324/82 **עיריית בני-ברק נ' רוטברד**, פ"ד מה(4) 102 (1991).
6. ע"א 5893/91 **טפחות בנק משכנתאות לישראל בע"מ נ' צבאח**, פ"ד מח(2) 573 (1994).
7. ע"א 5302/93 **בנק מסד בע"מ נ' לויט**, פ"ד נא(4) 591 (1997).
8. ע"א 5610/93 **זלסקי נ' הוועדה המקומית לתכנון ולבניה ראשון לציון**, פ"ד נא(1) 68, פס' 1-16 (1997).
9. ע"א 1540/97 **הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, חולון נ' אברהם רובינשטיין ושות' חברה קבלנית בע"מ**, פ"ד נז(3) 374 (2003).

אחריות ברשלנות של רשויות המדינה ורשויות מקומיות

חקיקה:

1. חוק הנזיקים האזרחיים (אחריות המדינה), התשי"ב-1952, ס"ח 339.
2. סעיף 7 לפקודת הנזיקין.

פסיקה:

1. ע"א 542/75 **עטאללה נ' מדינת ישראל**, פ"ד לא(2) 552 (1977).
2. ע"א 667/77 **דדון נ' אטיאס**, פ"ד לב(2) 169 (1978).
3. ע"א 337/81 **בוסקילה נ' מדינת ישראל**, פ"ד לח(3) 337 (1984).
4. ע"א 623/83 **לוי נ' מדינת ישראל**, פ"ד מ(1) 477 (1986).
5. ע"א 429/82 **מדינת ישראל נ' סוהן**, פ"ד מב(3) 733 (1988).
6. ע"א 126/85 **ר.ג.מ. מרט נ' מדינת ישראל**, פ"ד מד(4) 272 (1990).
7. ע"א 915/91 **מדינת ישראל נ' לוי**, פ"ד מח(3) 45 (1994).
8. ע"א 653/97 **חברת מרכז ברוך וציפורה בע"מ נ' עריית ת"א-יפו**, פ"ד נג(5) 817 (1999).
9. ע"א 5964/92 **בני עודה נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו(4) 1 (2002).
10. ע"א 3889/00 **לרנר נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו(4) 304 (2002).
11. ע"א 6970/99 **אחמד אבו סמרה נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו(6) 185 (2002).
12. ע"א 1678/01 **מדינת ישראל נ' וייס**, פ"ד נח(5) 167 (2004).
13. ע"א 8526/96 **מדינת ישראל נ' פלוני** (פורסם בנבו, 23.6.2005).
14. ע"א 971/03 **בנא נ' מלול** (פורסם בנבו, 10.11.2005).
15. ע"א 1081/00 **אבנעל חברה להפצה בע"מ נ' מדינת ישראל**, פ"ד נט(5) 193 (2005).
16. ע"א 2906/01 **עירית חיפה נ' מנורה חברה לביטוח** (פורסם בנבו, 25.5.2006).
17. ע"א 1068/05 **עיריית ירושלים נ' מימוני** (פורסם בנבו, 14.12.2006).
18. ע"א 3464/05 **פז חברת נפט בע"מ נ' מדינת ישראל משרד התחבורה מחלקת עבודות ציבוריות** (פורסם בנבו, 12.7.2006).
19. בג"צ 8276/05 **עדאלה נ' שר הביטחון**, פ"ד סב(1) 1 (2006).
20. ע"א 10078/03 **שתיל נ' מקורות חברת מים בע"מ**, פ"ד סב(1) 803 (2007).
21. רע"א 4385/04 **פרוך נ' בית החולים מקאסד** (פורסם בנבו, 21.8.2007).
22. ע"א 4241/06 **יונה לוי נ' מדינת ישראל - משטרת ישראל** (פורסם בנבו, 12.3.2009).
23. רע"א 5277/08 **עזבון המנוח אמיר אליקשוולי נ' מדינת ישראל - משטרת ישראל** (פורסם בנבו, 28.7.2009).
24. ע"א 7008/09 **ג'אבר עדנאן עבד אל רחים נ' מוסבאח עבד אל קאדר** (פורסם בנבו, 7.9.2010).
25. ע"א 1864/09 **עזבון המנוח אחמד סכאפי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 7.9.2011).
26. ע"א 9313/08 **אופנברג נ' הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל אביב - יפו** (פורסם בנבו, 7.9.2011).
27. ע"א 1649/09 **פלקסר נ' מדינת ישראל - משטרת ישראל**, פ"ד סז(1) 353 (2014).
28. ע"א 1535/13 **מ"י נ' ציפורה איבי** (פורסם בנבו, 3.9.2015).
29. ע"א 220/19 **עזבון המנוחה ביסאן אבו אלעישי ז"ל נ' משרד הבטחון** (פורסם בנבו, 24.11.2021).
30. ע"א 6313/19 **רשות ניירות ערך נ' רותם שמואל ואח'** (פורסם בנבו, 11.4.2022).
31. ע"א 2829/21 **פלונית נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 29.6.2022).

-

חקיקה:

1. סעיפים 37, 37א לפקודת הנזיקין.
2. סעיפים 15, 18 ו-19 לחוק המקרקעין.
3. סעיף 8 לחוק הנזיקים האזרחיים (אחריות המדינה)

פסיקה:

1. ע"א 780/76 **מועלם נ' רשות הפיתוח**, פ"ד לא (2) 630 (1977).
2. ע"א 8/79 **גולדשמידט נ' ארזי**, פ"ד לה (3) 399 (1981).
3. ע"א 145/80 **ועקנין נ' המועצה המקומית, בית שמש**, פ"ד לז (1) 113 (1982).
4. ע"א 500/82 **עציוני נ' עזקר בע"מ**, פ"ד מ (2) 733 (1986).
5. ע"א 326/88 **צימרמן נ' גבריאלוב**, פ"ד מו (1) 353 (1991).
6. ע"א 4597/91 **קיבוץ אפיקים נ' כהן**, פ"ד נ (2) 111 (1996).
7. ע"א (מחוזי ת"א) 1300/94 **וידר נ' צעירי אגודת חב"ד** (פורסם בדינים ועוד, 26.6.1997).

-

-

העברת נטל הראיה

חקיקה:

סעיפים 38-41 לפקודת הנזיקין.

פסיקה:

1. ע"פ 74/62 **פישמן נ' היועץ המשפטי לממשלה**, פ"ד יז 1478, 1484-1489, 1493-1494, 1497-1500 (1963).
2. ע"א 564/66 **כורי נ' קסט**, פ"ד כא (1) 629 (1967).
3. ע"א 302/67 **חברת מפ"י בע"מ נ' אשכנזי**, פ"ד כב (1) 211 (1968).
4. ד"נ 4/69 **נוימן נ' כהן**, פ"ד כד (2) 229 (1970).
5. ע"א 377/85 **נעים נ' משרד החינוך והתרבות**, פ"ד מב (1) 153 (1988).
6. ע"א 323/89 **קוהרי נ' מדינת ישראל**, פ"ד מה (2) 142 (1991).
7. ע"א 789/89 **עמר נ' קופת חולים של ההסתדרות הכללית**, פ"ד מו (1) 712 (1992).
8. ע"א 206/89 **רז נ' בית חולים אלישע בע"מ**, פ"ד מז (3) 805 (1993).
9. ע"א 595/88 **אדרי נ' חסקל**, פ"ד מז (5) 333 (1993).
10. ע"א 241/89 **ישראליפט (שירותים) תשל"ג בע"מ נ' הינדלי**, פ"ד מט (1) 45, 53-66, 82-75 (1995).
11. ע"א 3124/90 **סבג נ' אמסלם**, פ"ד מט (1) 102 (1995).
12. ע"א 4473/93 **זאב נ' הסנה - חברה ישראלית לביטוח בע"מ**, פ"ד נ (1) 866 (1996).
13. ע"א 2989/95 **קורנץ נ' מרכז רפואי ספיר - בית חולים "מאיר"**, פ"ד נא (4) 687

- (1997).
14. ע"א 7705/98 **המרכז הרפואי סורוקה נ' כהן**, פ"ד נה(5) 913 (2001).
  15. ע"א 6160/99 **דרוקמן נ' בית החולים לניאדו**, פ"ד נה(3) 117 (2001).
  16. ע"א 1146/99 **קופת חולים כללית נ' סולן**, פ"ד נה(4) 898 (2001).
  17. ע"א 8151/98 **שטרנברג נ' צ'צ'יק**, פ"ד נו(1) 539 (2001).
  18. ע"א 8549/00 **בית החולים משגב לדך ירושלים (בפירוק זמני) נ' דבאש**, פ"ד נו(3) 844 (2002).
  19. רע"א 8317/99 **שוקרון נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו(5) 321 (2002).
  20. ע"א 1/01 **מרדכי נ' קופת חולים של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל**, פ"ד נו(5) 502 (2002).
  21. ע"א 6696/00 **בית החולים המרכזי עפולה נ' פינטו** (פורסם בנבו, 2.9.2002).
  22. ע"א 7877/02 **זיאד נ' חברת החשמל מזרח ירושלים בע"מ**, נח(2) 279 (2003).
  23. ע"א 9328/02 **מאיר נ' לאור**, נח(5) 54 (2004).
  24. ע"א 4152/03 **חסונה נ' בית החולים ביקור חולים**, נט(4) 727 (2005).
  25. ע"א 361/00 **ד'אהר נ' סרן יואב** (פורסם בנבו, 19.6.2005).
  26. ע"א 1071/96 **עזבון אלעבד נ' מדינת ישראל**, פ"ד ס(4) 337 (2006).
  27. ע"א 4804/03 **מרגליות נ' הסתדרות מדיצינה "הדסה" עין כרם** (פורסם בנבו, 10.5.2006).
  28. ע"א 4969/01 **עזבון אלפתאח נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 27.6.2007).
  29. ע"א 10302/05 **יפה לוי נ' ד"ר קתרין ברו** (פורסם בנבו, 2.12.2008).
  30. ע"א 10094/07 **פלונית נ' בית החולים האנגלי אי.מ.מ.ס** (פורסם בנבו, 24.11.10).
  31. ע"א 7766/08 **מיכאלי נ' מדינת ישראל - משרד הבריאות** (פורסם בנבו, 1.8.2011).
  32. ע"א 2303/11 **מדינת ישראל - משרד הביטחון נ' עואודה** (פורסם בנבו, 24.6.2014).
  33. ע"א 3114/12 **ששון נ' משרד הרווחה** (פורסם בנבו, 13.4.2014).
  34. ע"א 1693/09 **עזבון המנוחה פלונית נ' בית החולים אסף הרופא** (פורסם בנבו, 3.9.2014).
  35. ע"א 6332/15 **צלאח נ' עדוי** (פורסם בנבו, 23.11.2017).
  36. רע"א 7002/17 **פלוני נ' פלוני** (פורסם בנבו, 21.5.2018).

-
מאמרים:

אלכס שטיין "כיצד נפתור את בעיית הסיבתיות העמומה במשפטי רשלנות רפואית?" **עיוני משפט**
 כג 755 (2000).

• **הפרת חובה חקוקה**

חקיקה:

סעיף 63 לפקודת הנזיקין.

פסיקה:

1. ד"נ 6/66 שחאדה נ' חילו, פ"ד כ(4) 617 (1966).
2. ע"א 343/74 גרובנר נ' עירית חיפה, פ"ד ל(1) 141, 145-154 (1975).
3. ע"א 660/80 לכדר נ' מדינת ישראל, פ"ד לו(2) 836 (1982).
4. ע"א 335/80 בריגה נ' מוסטפה, פ"ד לו(3) 32 (1982).
5. ע"א 145/80 ועקנין נ' המועצה המקומית, בית שמש, פ"ד לז(1) 113, 113-122, 134-149 (1982).
6. ע"א 245/81 סולטאן נ' סולטאן, פ"ד לח(3) 169 (1984).
7. ע"א 711/82 בלומנטל ביי"ח בע"מ נ' תיכון, פ"ד לט(2) 477 (1985).
8. ע"א 558/84 כרמלי נ' מדינת ישראל, פ"ד מא(3) 757 (1987).
9. ע"א 2351/90 לסלאו נ' ג'מאל, פ"ד מז(1) 629 (1993).
10. רע"א 5379/95 "סהר" חברה לביטוח בע"מ נ' בנק דיסקונט לישראל בע"מ, פ"ד נא(4) 464 (1997).
11. ע"א 5792/99 תקשורת וחינוך דתי-יהודי משפחה (1997) בע"מ – עיתון משפחה נ' אס.בי.סי. פרסום שיווק וקידום מכירות בע"מ – עיתון משפחה טובה, פ"ד נה(3) 933 (2001).
12. ע"א 610/02 מפעל הפיס נ' לוטונט מועדון חברים בע"מ, פ"ד נז(5) 97 (2003).
13. ע"א 7130/01 סולל בונה בניין ותשתית בע"מ נ' תנעמי, פ"ד נח(1) 1 (2003).

• מטרדים

חקיקה:

1. סעיפים 29-34, 42-48 לפקודת הנזיקין.
2. סעיפים 15-20 לחוק המקרקעין, תשכ"ט – 1969, ס"ח 259.
3. חוק למניעת מפגעים, תשכ"א – 1961, ס"ח 58.
4. חוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות), תשינ"ב – 1992, ס"ח 184.
5. חוק אוויר נקי, תשס"ח – 2008.
6. חוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, תשע"א – 2011.

פסיקה:

1. ע"א 190/69 חברת החשמל לישראל בע"מ נ' אבישר, פ"ד כג(2) 314 (1969).
2. ע"א 44/76 אתא חברה לטקסטיל בע"מ נ' שוורץ, פ"ד ל(3) 785 (1976).

מאמרים:

1. Calabresi & A. D. Melamed, *Property Rules, Liability Rules and Inalienability: One View of the Cathedral*, 85 Harv. L. Rev. 1089-1128 (1972).
2. Kaplow & S. Shavell, *Property Rules Versus Liability Rules: An Economic Analysis*, 109 Harv. L. Rev. 715 (1996).

• גרם הפרת חוזה

חקיקה:

1. סעיף 62 לפקודת הנזיקין.
2. סעיפים 37א, 37ב לחוק יישוב סכסוכי עבודה, תשי"ז – 1957, ס"ח 58.

פסיקה:

1. ע"א 123/50 **בראונפרויד נ' דרזנר**, פ"ד ה 1559 (1951).
2. ע"א 25/71 **פינשטיין נ' ארגון מורי בתי-הספר העל-יסודיים**, פ"ד כה(1) 129 (1971).
3. ע"א 628/77 **חסיד נ' קנופף**, פ"ד לד(2) 224 (1979).
4. ע"א 643/88 **עוזבון זיידנציג נ' שטיין**, פ"ד מה(3) 554 (1991).
5. רע"א 2512/90 **סופרגז חברה ישראלית להפצת גז בע"מ נ' תופיני סער**, פ"ד מה(4) 405 (1991).
6. ע"א 2600/90 **עלית חברה ישראלית לתעשית שוקולד וסוכריות בע"מ נ' סרנגה**, פ"ד מט(5) 810, 801, 769 – 811 (1996).
7. ע"א 1848/94 **ג'ורגי נ' כנעני**, דינים מחוזי כו(7) 355.

• תקיפה כליאת שווא והסכמה מדעת

חקיקה:

4. סעיפים 23-27 לפקודת הנזיקין.
5. סעיפים 15, 18 ו-19 לחוק המקרקעין.
6. חוק זכויות החולה התשנ"ו-1996, ס"ח 327.

פסיקה:

1. ע"א 322/63 **גרטי נ' מדינת ישראל**, פ"ד יח(2) 449 (1964).
2. ע"א 360/64 **אבוטבול נ' קלינגר**, פ"ד יט(1) 429 (1965).
3. ד"נ 25/66 **בר-חי נ' שטיינר**, פ"ד כ(4) 327 (1966).

4. ע"א 347/72 **שהלא נ' בן שבת**, פ"ד כז(1) 815 (1973).
5. ע"פ 480/85 **קורטאם נ' מדינת ישראל**, פ"ד מ(3) 673 (1986).
6. ע"א 558/84 **כרמלי נ' מדינת ישראל**, פ"ד מא(3) 757 (1987).
7. ע"א 3108/91 **רייבי נ' וייגל**, פ"ד מז(2) 497 (1993).
8. ע"א 470/87 **אלטורי נ' מדינת ישראל - משרד הבריאות**, פ"ד מז(4) 146 (1993).
9. ת"א 23605/88 **אביב נ' גלעדי**, פ"מ נד(4) 397 (1994).
10. ע"א 4384/90 **ואתורי נ' בית החולים לניאדו**, פ"ד נא(2) 171 (1997).
11. ע"א 434/94 **ברמן נ' מור-המכון למידע רפואי בע"מ**, פ"ד נא(4) 205 (1997).
12. רע"א 5587/97 **היועץ המשפטי לממשלה נ' אכר (קטין)**, פ"ד נא(4) 830 (1997).
13. ע"א 2781/93 **דעקה נ' בית החולים כרמל חיפה**, פ"ד נג(4) 526 (1999).
14. ע"א 6153/97 **שטנדל נ' שדה**, פ"ד נו(4) 746 (2002).
15. ע"א (מחוזי ת"א) 1522/96 **זגורי נ' שוורץ** (פורסם בנבו, 22.1.1998).
16. ת"א (ת"א) 969/93 **גולדברג נ' מדינת ישראל**, לא פורסם.
17. תמ"ש (ת"א) 64901/96 **פולק נ' פולק** (פורסם בנבו, 23.9.2001).
18. ע"א 522/04 **מרכז לייזר לנתוחי קרנית בע"מ נ' דיראוי** (פורסם בנבו, 28.6.2005).
19. ע"א 4960/04 **ערן סידי נ' קופת חולים של ההסתדרות הכללית** (פורסם בנבו, 19.12.2005).
20. ע"א 7756/07 **נמרוד גרסטל נ' ד"ר עוזי דן** (פורסם בנבו, 21.12.2010).
21. ע"א 9936/07 **מאיה בן דוד נ' ד"ר אייל ענטבי** (פורסם בנבו, 22.2.2011).
22. ע"א 2342/09 **נעמה ג'ובראן נ' שירותי בריאות כללית** (פורסם בנבו, 6.4.2011).
23. ע"א 4576/08 **ליה עטרה בן-צבי נ' פרופ' יהודה היס** (פורסם בנבו, 7.7.2011).
24. ע"א 1303/09 **קדוש נ' בית החולים ביקור חולים** (פורסם בנבו, 5.3.2012).
25. ע"א 6936/09 **יהודה נ' כללית שירותי בריאות** (פורסם בנבו, 5.3.2012).
26. רע"א 2995/16 **פלוני נ' מדינת ישראל - משרד הבריאות** (פורסם בנבו, 14.9.16).
27. ע"א 8710/17 **פלונית נ' שירותי בריאות כללית** (פורסם בנבו, 6.8.2019).

• **הסגת גבול**

חקיקה:

1. סעיפים 29 – 34 לפקודת הנזיקין.

פסיקה:

1. ע"א 515/63 **נגר נ' דהרי**, פ"ד יח(2) 169 (1964).
2. ע"א 782/70 **רדומילסקי נ' פרידמן**, פ"ד כה(2) 523 (1971).

• **לשון הרע ופגיעה בפרטיות**

חקיקה:

1. חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה – 1965, ס"ח 240.
2. חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א – 1981, ס"ח 128.

פסיקה:

1. ע"א 213/69 **חברת החשמל לישראל בע"מ נ' עיתון הארץ בע"מ**, פ"ד כג(2) 87 (1969).
2. ע"א 30/72 **פרידמן נ' סגל**, פ"ד כז(2) 225 (1973).
3. ד"נ 9/77 **חברת החשמל לישראל בע"מ נ' הוצאת עיתון הארץ בע"מ**, פ"ד לב(3) 337 (1978).
4. ע"א 788/79 **ריימר נ' עזבון רייבר**, פ"ד לו(2) 141 (1981).
5. ע"א 466/83 **שאהה נ' דרדריאן**, לט(4) 734 (1986).
6. ע"א 670/79 **הוצאת עיתון הארץ בע"מ נ' מזרחי**, פ"ד מא(2) 169 (1987).
7. ע"א 348/85 **בן ציון נ' הוצאת מודיעין בע"מ**, פ"ד מב(1) 797 (1988).
8. ע"א 740/86 **תומרקין נ' העצני**, פ"ד מג(2) 333 (1989).
9. ע"א 214/89 **אבנרי נ' שפירא**, פ"ד מג(3) 840 (1989).
10. ע"א 831/86 **מאור נ' מיכאלי**, פ"ד מד(1) 762, 765-769 סוף פסקה 2, 771 סעיף 5-777 (1990).
11. ע"א 802/87 **נוף נ' אבנרי**, פ"ד מה(2) 489 (1991).
12. ע"א 334/89 **מיכאלי נ' אלמוג**, פ"ד מו(5) 555 (1992).
13. ע"א 809/89 **משעור נ' חביבי**, פ"ד מז(1) 1 (1992).
14. ע"א 439/88 **רשם מאגרי מידע נ' ונטורה**, פ"ד מח(3) 808 (1994).
15. דנ"א 7325/95 **ידיעות אחרונות בע"מ נ' קראוס**, פ"ד נב(3) 1 (1998).
16. ע"א 847/94 **רייכר נ' מכון העין בע"מ**, לא פורסם.
17. ע"א (מחוזי ת"א) 957/96 **לוי נ' הוצאת שוקן בע"מ** (פורסם בנבו, 21.12.1997).
18. ע"א (מחוזי י-ם) 1003/96 **בן חורין נ' לוי**, פ"מ תשנ"ז (1) 424 (1998).
19. ע"פ 8735/96 **ביטון נ' קופ**, פ"ד נב(1) 19 (1998).
20. ת"א (שלום ת"א) 15911/95 **כפות תמרים נ' אפרתי** (פורסם בנבו, 26.3.1998).
21. ע"א 2668/97 **רופין נ' גלובס פבלישר עיתונות (1983) בע"מ**, פ"ד נה(1) 721 (1998).
22. ע"א 9406/96 **קאקיש נ' ביארס**, פ"ד נג(3) 352 (1999).
23. בנ"צ 6126/94 **סנש נ' רשות השידור**, פ"ד נג(3) 817, דעת המיעוט של השופט חשין (1999).
24. רע"א 4740/00 **אמר נ' יוסף**, פ"ד נה(5) 510 (2001).
25. ע"א 5653/98 **פלוס נ' חלוץ**, פ"ד נה(5) 865 (2001).
26. ע"א 1104/00 **אפל נ' חסון**, פ"ד נו(2) 607 (2002).
27. ע"א 6871/99 **רנית נ' רום**, פ"ד נו(4) 72 (2002).
28. ע"א 6356/99 **חוסר ישי נ' ארבל**, פ"ד נו(5) 254 (2002).
29. ע"א 4534/02 **רשת שוקן בע"מ נ' הרציקוביץ**, פ"ד נח(3) 558 (2004).
30. רע"א 10520/03 **בן גביר נ' דנקור** (פורסם בנבו, 12.11.2006).
31. ע"א 10281/03 **קורן נ' ארגוב** (פורסם בנבו, 12.12.2006).
32. רע"א 9575/06 **גיל נ' פרזנטי** (פורסם בנבו, 21.11.2006).
33. ע"א 89/04 **נודלמן נ' שרנסקי** (פורסם בנבו, 4.8.2008).
34. רע"א 1104/07 **חיר נ' גיל** (פורסם בנבו, 19.8.2009).
35. ת"א (מחוזי ת"א) 1686/00 **תיאודור כ"ץ נ' עמותת אלכסנדרוני** (פורסם בנבו, 29.6.2000).

36. ע"פ (מחוזי ב"ש) 7450/98 **מימון נ' גילי** (פורסם בנבו, 24.11.1999).
37. ת"א (שלום ת"א) 24120/99 **שילוח נ' חברת החדשות הישראלית בע"מ** (פורסם בנבו, 15.7.2001).
38. ת"א (שלום חי') 66165/96 **צוקרמן נ' רטור**, פסקאות א, ב, ג, ו(1) ו-ח (פורסם בנבו, 14.10.2001).
39. ת"א (שלום הר") 3144/99 **אבסקר נ' צ'צ'קס** (פורסם בנבו, 17.1.2002).
40. רע"א 4447/07 **רמי מור נ' ברק אי.טי.סי. [1995] החברה לשרותי בזק בינלאומיים בע"מ**, פ"ד סג(3) 664 (2010).
41. ע"א 8345/08 **עופר בן נתן נ' מוחמד בכרי**, פ"ד סה(1) 567 (2011).
42. דנ"א 2121/12 **פלוני נ' ד"ר אילנה דיין אורבך**, פ"ד סז(1) 667 (2014).
43. ע"א **Canwest Global Communications Corp** 6903/12 **נ' אלי עזור** (פורסם בנבו, 22.7.2015).
44. ע"א 7426/14 **פלונית נ' דניאל** (פורסם בנבו, 14.3.2016).
45. רע"א 2015/15 **מאיר פלבסקי נ' חברת מקור הפורמייקה בע"מ** (פורסם בנבו, 4.8.2016).
46. רע"א 1239/19 **יואל שאול נ' חברת ניידלי תקשורת בע"מ** (פורסם בנבו, 8.1.2020).

• **סיבתיות ריבוי מעוולים וריחוק הנזק**

חקיקה:

סעיפים 11, 64-70, 76, 83-85 לפקודת הנזיקין.

פסיקה:

1. ע"א 23/61 **סימון נ' מנשה**, פ"ד יז 449 (1963).
2. ד"נ 12/63 **ליאון נ' רינגר**, פ"ד יח(4) 701 (1964).
3. ע"א 304/68 **גינור נ' דחאברה**, פ"ד כג(1) 366 (1969).
4. ע"א 622/69 **מרכז החמצן בע"מ נ' אלקטרה (ישראל) בע"מ**, פ"ד כד(2) 98 (1970).
5. ע"א 411/70 **פינס נ' בן עמירה**, פ"ד כה(2) 284 (1971).
6. ע"א 750/70 **אמזלנ נ' סולל בונה**, פ"ד כו(1) 7 (1971).
7. ע"א 299/71 **מזרחי נ' "מקורות" חברת מים בע"מ**, פ"ד כז(2) 248 (1972).
8. ע"א 496/72 **ארוגי נ' פינק**, פ"ד כז(2) 547 (1973).
9. ע"א 22/75 **אדרי נ' עזיזיאן**, פ"ד ל(1) 701 (1976).
10. ע"א 350/77 **כיתן בע"מ נ' וייס**, פ"ד לג(2) 785 (1979).
11. ע"א 862/80 **עירית חדרה נ' זוהר**, פ"ד לז(3) 757, 768 (1983).
12. ע"א 576/81 **בן שמעון נ' ברדה**, פ"ד לח(3) 1 (1984).
13. ע"א 557/82 **מדינת ישראל נ' אביטן**, פ"ד מא(1) 563 (1987).
14. ע"א 358/83 **שולמן נ' ציון חברה לביטוח בע"מ**, פ"ד מב(2) 844, 864-868 (1988).
15. ע"א 231/84 **קופת חולים של ההסתדרות הכללית נ' פאתח**, פ"ד מב(3) 312 (1988).
16. ע"א 285/86 **נגר נ' וילנסקי**, פ"ד מג(3) 284 (1989).
17. ד"נ 15/88 **מלך נ' קורנהויזר**, פ"ד מד(2) 89 (1990).
18. ע"א 248/86 **עזבון חנשוילי נ' רותם חברה לביטוח בע"מ**, פ"ד מה(2) 529 (1991).

19. ע"א 600/86 **עמיר נ' קונפיו**, פ"ד מו(3) 233 (1992).
20. ע"א 2757/93 **שרון נ' או. אר. אס. כוח אדם בע"מ**, פ"ד מט(2) 781 (1995).
21. ע"א 2245/91 **ברנשטיין נ' עטייה**, פ"ד מט(3) 709 (1995).
22. ע"א 1892/95 **אבו סעדה נ' שירות בתי הסוהר - משטרת ישראל**, פ"ד נא(2) 704 (1997).
23. ע"א 6643/95 **כהן נ' קופת חולים של ההסתדרות הכללית לעובדים בארץ ישראל**, פ"ד נג(2) 680 (1999).
24. ע"א 2781/93 **דעקה נ' בית החולים "כרמל" חיפה**, פ"ד נג(4) 526 (1999).
25. רע"א 7953/99 **פילבר נ' המרכז הרפואי שערי צדק**, פ"ד נד(2) 529 (2000).
26. ע"א 2028/99 **פאר נ' חברה לבניין סילובט (1964) בע"מ**, פ"ד נה(3) 493 (2001).
27. ע"א 3881/98 **סלמה נ' שדה**, פ"ד נג(4) 721 (1999).
28. ע"א 7021/99 **עזבון ויצמן נ' סלע**, פ"ד נו(1) 822 (2001).
29. ע"א 8199/01 **עזבון מירו נ' מירו**, פ"ד נז(2) 785 (2003).
30. דנ"א 7794/98 **משה נ' קליפורד**, פ"ד נז(4) 721 (2003).
31. רע"א 8317/99 **שוקרון נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו(5) 321 (2002).
32. ע"א 3379/01 **ידיד נ' מדינת ישראל**, פ"ד נח(1) 196 (2003).
33. דנ"א 5712/01 **ברזני נ' בזק, חברה ישראלית לתקשורת בע"מ**, פ"ד נז(6) 385 (2003).
34. ע"א 2714/02 **פלונית נ' מרכז רפואי בני ציון חיפה**, פ"ד נ"ח(1) 516 (2003).
35. ע"א 7469/03 **המרכז הרפואי שערי צדק נ' כהן** (פורסם בנבו, 17.4.2005).
36. ע"א 8279/02 **גולן נ' עזבון אלברט** (פורסם בנבו, 14.12.2006).
37. ע"א 345/03 **רייכרט נ' יורשי שמש**, פ"ד סב(2) 437 (2007).
38. ע"א 6279/04 **עזבון אבו צבחה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 2.5.2007).
39. ע"א 7698/06 **אברהם נ' ש.ר.ב (מעייני הישועה)** (פורסם בנבו, 3.6.2008).
40. ע"א 4975/05 **לוי נ' מור** (פורסם בנבו, 20.3.2008).
41. ע"א 1457/07 **עריית הרצליה נ' כץ** (פורסם בנבו, 14.1.2009).
42. ע"א 44/08 **שירותי בריאות כללית נ' אריה קסלר** (פורסם בנבו, 19.5.2009).
43. דנ"א 4693/05 **בבית חולים כרמל - חיפה נ' מלול**, פ"ד סד(1) 533 (2010).
44. רע"א 4394/09 **גרגורי לנדרמן נ' סגיב הנדסה ושות' (1993) בע"מ** (פורסם בנבו, 30.12.2010).
45. ע"א 10094/07 **פלונית נ' בית החולים האנגלי אי.מ.מ.ס** (פורסם בנבו, 24.11.2010).
46. ע"א 10399/08 **ד"ר אנטה פרוטס נ' אדוארד צ'ירגיב** (פורסם בנבו, 4.4.2011).
47. ע"א 5850/10 **חברת דפרון בע"מ נ' עזבון המנוח יבגני גולובין** (פורסם בנבו, 15.4.2012).
48. ע"א 9344/08 **פלוני נ' סהר חברה ישראלית לביטוח** (פורסם בנבו, 26.8.2012), פסקאות 27-32.
49. ע"א 4486/11 **פלוני נ' שירותי בריאות כללית**, פ"ד סו(2) 682 (2013), פסקאות 23-סוף פסק הדין.
50. ע"א 6102/13 **עצמון נ' חיפה כימקלים בע"מ** (פורסם בנבו, 24.9.2015), פס' 1, 26-53 לפסק דינו של השופט עמית.
51. ע"א 3900/14 **ל.ד. נ' המרכז הרפואי הלל יפה** (פורסם בנבו, 2.12.2015).
52. ע"א 7436/12 **כלל חברה לביטוח בע"מ נ' ב.י.מ חברה לבניה בע"מ** (פורסם בנבו, 6.7.2017).
53. ע"א 2362/19 **פלוני נ' הרשות הפלסטינית** (פורסם בנבו, 10.4.2022).
54. *Sindell v. Abbott*, 607 P. 2d 924 (Cal. 1980).

.55 Hymowitz v. Eli Lilly, 541 N.Y.S. 2d 941 (1989).

-

-

מאמרים:

1. אריאל פורת "אחריות קיבוצית בדיני נזיקין" **משפטים** כג 311 (1994).
2. אריאל פורת ואלכס שטיין "דוקטרינת הנזק הראייתי: ההצדקות לאימוצה ויישומה במצבים טיפוסיים של אי-ודאות בגרימת נזקים" **עיוני משפט** כא 191 (1998).
3. אריאל פורת "פיצוי בגין יצירת סיכון ופגיעה בסיכוי" **עיוני משפט** כג 605 (2000).
4. M. Landes & R. A. Posner, *Causation in Tort Law: An Economic Approach*, 12 J. Leg. Stud. 109.

• אחריות למוצרים פגומים

חקיקה:

חוק האחריות למוצרים פגומים, תש"ם – 1980, ס"ח 86.

פסיקה:

1. ע"א 557/77 שפס נ' פרימה פריזנר ושות' בע"מ, פ"ד לב(3) 119 (1978).
2. ע"א 166/88 פניציה בע"מ נ' עמר, פ"ד מה(2) 457 (1991).
3. ע"א 241/89 ישראלופט (שירותים) תשל"ג בע"מ נ' הינדלי, פ"ד מט(1) 45, 66-74 (1995).
4. ת"א (מחוזי ב"ש) 490/84 כספי נ' תבורי בית חרושת למשקאות קלים בע"מ, פ"מ נג(1) 362 (1992).
5. ת"א (ת"א) 1411/90 דהן נ' תשלובת תבורי בע"מ, לא פורסם.
6. Beshada v. Johns-Manville Products Corp., 447 A. 2d. 539 (1982).
7. Broussard v. Continental Oil Co., 433 So. 2d. 354 (1983).

מאמרים:

1. M. Landes & R. A. Posner, *A Positive Economic Analysis of Products Liability*, 14 J. Leg. Stud. 535.
2. ישראל גלעד "אחריות חמורה למוצרים: חוק האחריות למוצרים פגומים, תש"ם-1980" **מחקרי משפט** ח 179 (1990).
3. דניאל מור "אחריות למוצרים פגומים - שיקולי מדיניות" **עיוני משפט** ו 78 (1978).

-

-

• פיצויים לנפגעי תאונות דרכים

חקיקה:

1. חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה –
2. פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תשל"ל –
3. תקנות הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים (חישוב פיצויים בשל נזק שאינו נזק ממון), תשל"ו –
4. תקנות פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (תשלומים עיתיים), תשל"ח –
5. תקנות פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (תשלומים תכופים), תשמ"ט –
6. תקנות פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מומחים), התשמ"ז – 1986.
7. תקנון הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים התשל"ז – 1976.
8. צו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מימון הקרן), התשס"ג – 2002.
9. תקנות ביטוח רכב מנועי (הסדר ביטוח שיורי ומנגנון לקביעת התעריף), התשס"א – 2001
10. תקנות ביטוח רכב מנועי (הקמת וניהול מאגר מידע), התשס"ד – 2004.
11. צו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (הסדרים לחלוקת נטל הפיצויים בין המבטחים), התשס"א – 2001.
12. חוק ביטוח רכב מנועי (ביטוח בתנאי תחרות מבוקרת, הסדרים לתקופת מעבר והוראות לענין אבנר), התשנ"ז –
13. חוק נפגעי תאונות דרכים (סיוע לבני משפחה), התשס"ב – 2002.
14. תקנות פיצויים לנפגע תאונות דרכים (מסירת מידע מהקרן), תש"ע – 2010

פסיקה:

1. ע"א 360/80 מיכון למטע בע"מ נ' קרנית קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים, פ"ד לה (2) 383 (1981).
2. ע"א 595/80 בן איון נ' חסונה, פ"ד לה (4) 462 (1981).
3. ע"א 61/83 אברהם נ' המאגר הישראלי לביטוח רכב, פ"ד לח (3) 406 (1984).
4. ע"א 91/82 גולדמן נ' הסנה, חברה לביטוח בע"מ, פ"ד לח (3) 505 (1984).
5. ע"א 518/81 סוילם נ' קרנית קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים, פ"ד לח (4) 477 (1984).
6. ע"א 214/81 מדינת ישראל נ' פחימה, פ"ד לט (4) 821 (1986).
7. ע"א 483/84 קרנית קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים נ' אברהם, פ"ד מא (4) 754 (1987).
8. ע"א 358/83 שולמן נ' ציון חברה לביטוח בע"מ, פ"ד מב (2) 844 (1988).
9. ע"א 236/81 לסרי נ' ציון חברה לביטוח בע"מ, פ"ד מב (3) 705 (1988).
10. ע"א 674/85 "אליהו" חברה לביטוח בע"מ נ' ז'ק, פ"ד מג (1) 356 (1989).
11. ע"א 420/83 אשור נ' "מגדל" חברה לביטוח בע"מ, פ"ד מד (2) 627 (1990).
12. ע"א 494/89 אסרף נ' אליהו חברה לביטוח בע"מ, פ"ד מו (3) 397 (1992).
13. ע"א 149/89 עזבון בורנשטיין נ' יעקבי, פ"ד מז (2) 630 (1993).
14. ע"א 5631/94 לביא נ' "סהר" חברה ישראלית לביטוח בע"מ, פ"ד מט (5) 820 (1996).

15. ע"א 4469/95 דראושה נ' אררט חברה לביטוח בע"מ, פ"ד נ(3) 475 (1996).
16. רע"א 8061/95 עוזר נ' אררט חברה לביטוח בע"מ, פ"ד נ(3) 532 (1996).
17. ע"א 6000/93 עזבון קואסמה נ' רנ'בי, פ"ד נ(3) 661 (1996).
18. ע"א 5919/96 אשטרום חברה להנדסה בע"מ נ' רשלין, פ"ד נ(3) 697 (1996).
19. ע"א 5847/96 חברה ישראלית לקרור והספקה בע"מ נ' סובח, פ"ד נ(3) 819 (1996).
20. ע"א 3765/95 חוסיין נ' טורם, פ"ד נ(5) 573 (1996).
21. ע"א 5436/95 "קרנית" – קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים נ' צור שמיר - חברה לביטוח בע"מ, פ"ד נא(3) 271 (1997).
22. רע"א 8548/96 פדידה נ' סהר חברה ישראלית לביטוח בע"מ, פ"ד נא(3) 825 (1997).
23. ע"א 3024/94 יונאי נ' אררט חברה לביטוח בע"מ, פ"ד נא(5) 208 (1997).
24. רע"א 613/95 קרנית קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים נ' נחום, פ"ד נא(4) 659 (1997).
25. רע"א 5971/95 עובד לוי תיעוש האבן והבניה בע"מ נ' שמחון, פ"ד נב(5) 70 (1998).
26. ע"א 8109/95 קרנית קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים נ' גינת, פ"ד נב(5) 637 (1998).
27. רע"א 6779/97 מנופי יהודה נ' מזל – עבודות מתכת, פ"ד נו(1) 721 (1998).
28. ע"א 4231/97 צור שמיר חב' לביטוח נ' נאה, פ"ד נג(2) 193 (1999).
29. רע"א 1389/98 מזאוי נ' מדינת ישראל, פ"ד נג(3) 207 (1999).
30. רע"א 6131/97 תעבורה, מיכלי מלט בע"מ נ' הסנה, חברה לביטוח בע"מ, פ"ד נג(4) 145 (1999).
31. ע"א 4204/98 המוסד לביטוח לאומי נ' מדינת ישראל, פ"ד נג(4) 867 (1999).
32. רע"א 3534/97 אטליס נ' ישראלי, פ"ד נג(4) 780 (1999).
33. רע"א 7509/98 כהן נ' הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ, פ"ד נד(1) 250 (2000).
34. רע"א 2212/99 קרנית קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים נ' לוי, פ"ד נד(2) 303 (2000).
35. ע"א 1780/00 רמי תעשיות קרמיקה (1991) בע"מ נ' אבו זלאם, פ"ד נה(5) 485 (2001).
36. ע"א 7006/97 ברקן נ' עזבון חאג' מוסא, פ"ד נו(1) 776 (2001).
37. רע"א 6672/99 סלאח נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ, פ"ד נו(2) 833 (2002).
38. ע"א 2199/99 עזבון לזר נ' רשות הנמלים והרכבות, פ"ד נו(1) 938 (2001).
39. ע"א 1109/00 מזרחי נ' מנורה חברה לביטוח בע"מ, פ"ד נו(2) 49 (2001).
40. ע"א 2856/00 שקוי נ' הדר חברה לביטוח בע"מ, פ"ד נו(2) 518 (2002).
41. רע"א 9332/99 מכלוף קנאפו נ' מגדל חברה לביטוח, פ"ד נו(2) 808 (2002).
42. רע"א 6454/99 אריה חברה לביטוח בע"מ נ' דואני, פ"ד נו(3) 495 (2002).
43. ע"א 7481/00 פטאפטה נ' אבו עבד, פ"ד נו(3) 707 (2002).
44. ע"א 1042/00 מגדל חברה לביטוח בע"מ נ' שושי, פ"ד נו(4) 481 (2002).
45. ע"א 6736/99 עשור נ' קרנית קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים, פ"ד נו(5) 341 (2002).
46. ע"א 3956/97 חברת הביטוח הלאומית בע"מ נ' סולימאן, פ"ד נו(6) 821 (2002).
47. ע"א 2976/00 הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ נ' לידאווי, פ"ד נו(6) 874 (2002).
48. רע"א 3339/00 אליהו חברה לביטוח בע"מ נ' דהן, פ"ד נז(1) 503 (2002).
49. רע"א 6825/01 שלום נ' שריקי (פורסם בבנו, 18.12.2001).
50. רע"א 5880/02 ניר לי שיפוצים ובנייה בע"מ נ' זרי, פ"ד נז(2) 614 (2003).
51. ע"א 7984/99 אליהו חברה לביטוח בע"מ נ' זאהי, פ"ד נז(5) 733 (2003).
52. דנ"א 4015/99 רותם חברה לביטוח בע"מ נ' מזאוי, פ"ד נז(3) 145 (2002).
53. ע"א 7487/00 מנסור נ' חוג'יראת, פ"ד נז(3) 541 (2003).
54. ע"א 8535/01 ליפשיץ נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(6) 656 (2003).

55. ע"א 9474/02 "אבנר" אגוד לביטוח נפגעי רכב בע"מ נ' האחים לוינסון מהנדסים בע"מ, פ"ד נח(1) 337 (2003).
56. רע"א 1953/03 הכשרת הישוב חברה לביטוח בע"מ נ' אדרי, פ"ד נח(1) 817 (2003).
57. רע"א 9275/03 פינטו נ' יונה, פ"ד נח(2) 295 (2003).
58. דנ"א 10017/02 קרנית קרן פיצויים לנפגעי תאונות דרכים נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ, נח(5) 639 (2004).
59. ע"א 5408/03 אבו קטיפאן נ' כהן, פ"ד נח(6) 433 (2004).
60. רע"א 418/03 אוסם תעשיות מזון בע"מ נ' סמג'ה, פ"ד נט(3) 541 (2004).
61. ע"א 7580/03 קרנית קרן פיצויים לנפגעי תאונות דרכים נ' צורדקר (פורסם בנבו, 18.1.2007).
62. רע"א 10721/05 אליהו חברה לביטוח בע"מ נ' יונאן (פורסם בנבו, 9.11.2006).
63. דנ"א 9634/06 חברת זלמן בראשי ואחיו בע"מ נ' אליהו חברה לביטוח בע"מ (פורסם בנבו, 18.2.2007).
64. ע"א 11924/05 שומרה חברה לביטוח בע"מ נ' עזבון ממו (פורסם בנבו, 20.6.2007).
65. ע"א 1675/06 אררט חברה לביטוח בע"מ נ' מנורה חברה לביטוח בע"מ (פורסם בנבו, 31.10.2007).
66. רע"א 5099/08 נביל נ' הדר חברה לביטוח בע"מ (פורסם בנבו, 4.2.2009).
67. רע"א 7460/07 ביטוח חקלאי אגודה שיתופית מרכזית בע"מ נ' איזנברג (פורסם בנבו, 27.3.2008).
68. רע"א 3436/09 ביטוח ישיר חברה לביטוח בע"מ נ' הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ (פורסם בנבו, 12.6.2009).
69. רע"א 9996/06 מנורה חברה לביטוח בע"מ נ' עזבון המנוח כהן ניסים ז"ל (פורסם בנבו, 22.6.2009).
70. רע"א 3909/08 קרנית נ' קורן, פ"ד סג(2) 867 (2009).
71. רע"א 1117/09 קרנית קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים נ' בלבן (פורסם בנבו, 21.9.2009).
72. ע"א 2606/06 שפורן נ' תורג'מן (פורסם בנבו, 11.5.2010).
73. ע"א 10157/09 הכשרת הישוב חברה לביטוח בע"מ נ' משה דוד פטקין, פ"ד סד(1) 272 (2010).
74. ע"א 3392/09 דהן נ' אריה חב' לביטוח בע"מ (פורסם בנבו, 24.11.2010).
75. ע"א 2591/09 אלנסארה נ' שליסל (פורסם בנבו, 22.2.2011).
76. ע"א 9165/09 כתריאל נ' עלי (פורסם בנבו, 6.11.2011).
77. רע"א 6168/11 כלל חברה לביטוח בע"מ נ' שפסו (פורסם בנבו, 17.6.2014).
78. רע"א 7254/12 תאופיק ג'ברין ושות' נ' עזבון המנוח זכריא אסעד גבארין ואח' (פורסם בנבו, 21.8.2014).
79. ע"א 8238/14 ג'לאל מרוח סילאוי נ' שירביט חברה לביטוח בע"מ (פורסם בנבו, 12.1.2016).
80. רע"א 7163/17 הפניקס חברה לביטוח בע"מ נ' המוסד לביטוח לאומי (פורסם בנבו, 3.2018).
81. רע"א 9136/17 פלוני נ' פלוני (פורסם בנבו, 3.2018).
82. רע"א 8744/18 מדינת ישראל נ' פלוני (פורסם בנבו, 12.5.2019).
83. ע"א 7099/16 פלוני נ' רוזנר (פורסם בנבו, 8.8.2019).
84. רע"א 2820/20 שירביט חברה לביטוח בע"מ נ' המרכז הזאולוגי תל אביב (פורסם בנבו, 20.5.2020).
85. רע"א 772/20 AIG ישראל חברה לביטוח בע"מ נ' קרנית (פורסם בנבו, 1.6.2020).

86. רע"א 3329/21 **שלמה חברה לביטוח בע"מ נ' פלוני** (פורסם בנבו, 2.11.2021).
87. ע"א 2751/21 **פלוני נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ** (פורסם בנבו, 9.8.2022).

• פיצויים בגין נזקי גוף

חקיקה:

1. סעיפים 19, 78-82, 86 לפקודת הנזיקין.
2. חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970, ס"ח 126.
3. סעיפים 11, 15 והתוספת בדבר אחוזי נכות לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה), התשט"ז – 1956, ק"ת 864.
4. תקנות הנכים (מבחנים לקביעת דרגות-נכות), התש"ל-1969, ק"ת 217.
5. סעיפים 5-7 לחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975, ס"ח 234.

פסיקה:

1. ד"נ 14/68 **לפידות חברת נפט לישראל בע"מ נ' שליטר**, פ"ד כג(1) 771 (1969).
2. ע"א 610/75 **רותם נ' נוף**, פ"ד לב(1) 799 (1978).
3. ע"א 489/79 **אליהו חברה לביטוח בע"מ נ' עזבון צאיג**, פ"ד לה(2) 123, 131-140 (1980).
4. ע"א 110/80 **גבאי נ' וליס**, פ"ד לו(1) 449 (1982).
5. ע"א 357/80 **נעים נ' ברדה**, פ"ד לו(3) 762 (1982).
6. ע"א 773/81 **עזבון פרייליך נ' מדינת ישראל**, פ"ד לו(4) 816 (1982).
7. ע"א 524/80 **אבידן נ' הלפרין**, פ"ד לז(1) 29 (1982).
8. רע"א 444/87 **אלסוחה נ' עזבון דהאן**, פ"ד מד(3) 397 (1990).
9. ע"א 5/84 **יחזקאל נ' אליהו**, פ"ד מה(3) 374 (1991).
10. ע"א 283/89 **עיריית חיפה נ' מוסקוביץ**, פ"ד מז(2) 718 (1993).
11. ע"א 64/89 **גבאי נ' לוזון**, פ"ד מח(4) 673 (1994).
12. ע"א 2376/93 **עזבון קידר נ' הסנה חברה לביטוח בע"מ**, פ"ד מט(1) 594 (1995).
13. ע"א 2572/90 **קרחש נ' בן עזרא**, פ"ד מט(5) 150 (1996).
14. ע"א 4641/94 **כהן (קטיון) נ' עיריית ת"א-יפו**, פ"ד נ(1) 422 (1996).
15. ע"א 2934/93 **סורוקה נ' הבאבו**, פ"ד נ(1) 675 (1996).
16. ע"א 531/91 **עזבון חיון נ' הסנה חברה ישראלית לביטוח בע"מ**, פ"ד נא(2) 51 (1997).
17. ע"א 5794/94 **אררט חברה לביטוח בע"מ נ' בן שבת**, פ"ד נא(3) 489 (1995).
18. ע"א 1503/94 **הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ נ' עזבון ברמן**, פ"ד נא(3) 502 (1996).
19. ע"א 6431/96 **בר זאב נ' מוחמד**, פ"ד נב(3) 557, פסקאות 4-6 (1998).
20. ע"א 7244/97 **חכמי נ' רותם חברה לביטוח בע"מ**, פ"ד נד(2) 30 (2000).
21. ע"א 2000/97 **לינדורן נ' קרנית קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים**, פ"ד נה(1) 12 (1999).
22. רע"א 4932/97 **אסרף נ' המגן חברה לביטוח בע"מ**, פ"ד נג(5) 129 (1999).
23. ע"א 7942/99 **עזבון ציון נ' ביטוח ישיר א' די' אי' חברה לביטוח בע"מ**, פ"ד נה(2) 511 (1999).

- .(2001)
24. ע"א 960/02 **עזבון סביחי נ' הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ**, פ"ד נז(2) 30 (2003).
25. ע"א 1338/97 **תנובה מרכז שיתופי לטווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ נ' ראבי**, פ"ד נז(4) 673 (2003).
26. ע"א 140/00 **עזבון אטינגר נ' החברה לשיקום ופיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ**, פ"ד נח(4) 486 (2004).
27. ע"א 10064/02 **מגדל חברה לביטוח בע"מ נ' אבו חנא**, פ"ד ס(3) 13 (2005).
28. ע"א 1819/03 **אברהם נ' ש.ר.ב (בי"ח מעיני הישועה)** (פורסם בנבו, 12.3.2006).
29. רע"א 9615/05 **שמש נ' פוקצ'טה בע"מ** (פורסם בנבו, 5.7.2006).
30. ע"א 11152/04 **פלוני נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ**, פ"ד סא(3) 310 (2006).
31. ע"א 2739/06 **עזבון דוביצקי נ' רזקאללה**, פ"ד סב(3) 864 (2008).
32. ע"א 4946/06 **צל דוד נ' אליהו חברה לביטוח בע"מ** (פורסם בנבו, 31.3.2008).
33. ע"א 4641/06 **מנורה חברה לביטוח בע"מ נ' עזבון כרכבי**, פ"ד סב(3) 527 (2007).
34. ע"א 9980/06 **אטינגר ז"ל נ' עיריית ירושלים** (אטינגר 2) (פורסם בנבו, 26.1.2009).
35. ע"א 2570/07 **זושא לם נ' הסתדרות מדיצינית הדסה** (פורסם בנבו, 29.1.2009).
36. ע"א 9873/06 **כלל חברה לביטוח בע"מ נ' מיכל פפו** (פורסם בנבו, 22.3.2009).
37. ע"א 8181/06 **הכשרת הישוב חברה לביטוח בע"מ נ' עזבון המנוח אטיאס דוד ז"ל** (פורסם בנבו, 21.1.2010).
38. ע"א 4022/08 **מרים אגבבה נ' המועצה המקומית פרדס חנה כרכור** (פורסם בנבו, 21.10.10).
39. רע"א 3535/09 **שוקרון נ' הכשרת היישוב חברה לביטוח בע"מ** (פורסם בנבו, 9.2011).
40. רע"א 6680/08 **מדינת ישראל - משרד הבריאות נ' סלים סעיד** (פורסם בנבו, 6.2.12).
41. ע"א 8037/06 **ברזילי נ' פרינר (הדס 1987) בע"מ** (פורסם בנבו, 4.9.2014).
42. רע"א 4285/16 **סולטאן נ' מקורות חברת מים בע"מ** (פורסם בנבו, 29.9.2016).
43. ע"א 2144/13 **עזבון מנטין נ' הרשות הפלסטינאית** (פורסם בנבו, 6.12.2017).
44. ע"א 2278/16 **פלונית נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 12.3.2018).
45. ע"א 3751/17 **המאגר הישראלי לביטוח רכב (הפול) נ' פלוני** (פורסם בנבו, 8.8.2019).
46. ע"א 6485/18 **מדינת ישראל נ' פלוני** (פורסם בנבו, 26.12.2019).
47. רע"א 1519/20 **פלונית נ' רעות-שירות נשים סוציאלי** (פורסם בנבו, 11.8.2020).
48. ע"א 71/18 **הרשות הפלסטינית נ' ירשי המנוחה שרון בן שלום ז"ל**, (פורסם בנבו, 10.3.2021).
49. *Kemezy v. Peters*, 79 F.3d 33 (1996).

• **הטבת נזקי גוף**

חקיקה:

1. סעיפים 81, 82, ו- 86 לפקודת הנזיקין.

2. חוק לתיקון דיני הנזיקין (הטבת נזקי גוף), תשכ"ד – 1964, ס"ח 77.
3. חוק חוזה הביטוח, התשמ"א – 1981, ס"ח 94, ובמיוחד סעיפים 54, 62.
4. סעיפים 79-83, 92, 97, 98, 103-106, 150-210, 287-289, 328-333 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה – 1995, ס"ח 210.
5. סעיפים 1, א, 36, א, 36, א, 36 לחוק הנכים (תגמולים ושיקום) [נוסח משולב], תשי"ט-1959, ס"ח 276.
6. סעיפים 2, א, 21, א, 21, א, 21 לחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), תשי"י – 1950, ס"ח 162.
7. סעיף 22 לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד – 1994, ס"ח 156.

פסיקה:

1. ע"א 682/69 **חמודוט נ' שפירא**, פ"ד כד (1) 686 (1970).
2. ע"א 154/70 **בידה נ' רובין**, פ"ד כה (2) 43 (1971).
3. ע"א 331/75 **"מבטחים" מוסד לביטוח סוציאלי של העובדים בע"מ נ' פלאצי**, פ"ד לב (1) 63 (1977).
4. ע"א 370/79 **פרפלוצ'יק נ' מוטס**, פ"ד לד (3) 551 (1980).
5. ד"נ 24/81 **חונוביץ נ' כהן**, פ"ד לח (1) 413 (1984).
6. ע"א 92/83 **שמש נ' בר דוד**, פ"ד מ (1) 225 (1986).
7. ע"א 340/86 **מדינת ישראל נ' כדורי**, פ"ד מג (4) 195 (1989).
8. ע"א 545/85 **אליהו חברה לביטוח בע"מ נ' אלגריסי**, פ"ד מד (2) 8 (1990).
9. ע"א (מחוזי ת"א) 1077/97 **קרנית קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים נ' עזבון ערעראוי**, לא פורסם.
10. ע"א 5557/95 **סהר חברה לביטוח בע"מ נ' אלחדד**, פ"ד נא (2) 724 (1997).
11. רע"א 686/97 **מנורה חברה לביטוח בע"מ נ' עזבון תמר**, פ"ד נג (5) 145 (1999).
12. ע"א 163/99 **עזבון מזאווי נ' א' דורי חברה לעבודות הנדסיות בע"מ**, פ"ד נד (5) 854 (2000).
13. ע"א 2801/96 **אל-על – נתיבי אוויר לישראל בע"מ נ' יפרח**, פ"ד נה (1) 817 (1998).
14. ע"א 435/99 **שרפמן נ' מדינת ישראל**, פ"ד נה (3) 193 (2001).
15. רע"א 7817/99 **אבנר איגוד לביטוח נפגעי רכב נ' קופ"ח מכבי**, פ"ד נז (3) 49 (2003).
16. ע"א 8673/02 **פורמן נ' גיל**, פ"ד נח (2) 375 (2004).
17. ע"א 8251/04 **דולב חברה לביטוח בע"מ נ' אייש** (פורסם בנבו, 6.9.2006).
18. ע"א 7547/99 **מכבי שירות בריאות נ' דובק בע"מ**, פ"ד סה (1) 144 (2011).
19. רע"א 8499/15 **להק תעופה בע"מ נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ** (פורסם בנבו, 28.10.2018).

חקיקה:

1. סעיפים 2, 18-12 לפקודת הנזיקין.
2. חוק הנזיקין האזרחיים (אחריות המדינה), תשי"ב-1952.

פסיקה:

1. ע"א 338/60 **מדינת ישראל נ' מדר**, פ"ד טו 1569 (1961).
2. ע"א 54/64 **פרץ נ' קרן קיימת לישראל בע"מ**, פ"ד יח(3) 387 (1964).
3. ע"א 413/67 **קשאני נ' רסקו**, פ"ד כב(2) 455 (1968).
4. ע"א 46/75 **מדינת ישראל נ' לבנשטיין**, פ"ד ל(1) 716, 718-720, 724-726 (1976).
5. ע"א 502/78 **מדינת ישראל נ' ניסים**, פ"ד לה(4) 748 (1981).
6. ע"א 273/80 **מדינה נ' כהן**, פ"ד לז(2) 29 (1983).
7. ע"א 4114/90 **בן שושן נ' כריכה קואופרטיבית בע"מ**, פ"ד מח(1) 415 (1993).
8. ע"א 407/89 **צוק אור בע"מ נ' קאר סקויריטי בע"מ**, פ"ד מח(5) 661, 694-702 (1994).
9. ע"א 8133/03 **יצחק נ' לוטם שיווק בע"מ**, פ"ד נט(3) 66 (2004).
10. ע"א 3024/10 **ג'ק וינר נ' גבריאל מויאל**, (פורסם בנבו, 2.4.2013).
11. ע"א 8027/14 **ג'ין אלן שורוש נ' סוהיל בן כמאל שליאן**, (פורסם בנבו, 29.11.2015).
12. ע"א 1815/16 **פלוני נ' שירותי בריאות כללית** (פורסם בנבו, 1.2018).
13. רע"א 1326/18 **סמארט קלאב אחזקות בע"מ נ' כהן**, (פורסם בנבו, 31.12.2020).

• הגנות (אשם תורם, הסתכנות מרצון והקטנת נזק)

חקיקה:

סעיפים 5, 64-70 לפקודת הנזיקין.

פסיקה:

1. ע"א 335/59 **ריחני נ' צדקי**, פ"ד טו(1) 159 (1961).
2. ע"א 285/73 **לגיל טרמפולין וציווד ספורט ישראל בע"מ נ' נחמיאס**, פ"ד כט(1) 63 (1974).
3. ע"א 897/75 **ווסצ'סטר פייר אינשורנס קומפני נ קורן**, פ"ד לא(1) 660 (1976).
4. ע"א 753/75 **בלגה נ' עזבון טפט**, פ"ד לב(1) 757 (1978).
5. ע"א 73/86 **שטרנברג נ' עיריית בני ברק**, פ"ד מג(3) 343 (1989).
6. ע"א 61/89 **מדינת ישראל נ' אייגר (קטין)**, פ"ד מה(1) 580 (1990).
7. ע"א 252/86 **גולדפרב נ' כלל חברה לביטוח בע"מ**, פ"ד מה(4) 45 (1991).
8. ע"א 3463/95 **מדינת ישראל נ' דרעי**, פ"ד נ(3) 433 (1996).
9. ע"א (ת"א) 1323/96 **טפירו נ' קופת חולים של ההסתדרות הכללית** (פורסם בנבו).

10. ע"א 3684/98 **מדינת ישראל נ' אחלייל** (פורסם בנבו, 7.3.1999).
11. ע"א 11172/05 **אלון נ' חדד** (פורסם בנבו, 10.2009).
12. ע"א 9057/07 **אפל נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 2.4.2012).
13. ע"א 544/10 **פלונית נ' עיריית כפר קאסם** (פורסם בנבו, 12.3.2013).
14. ע"א 3388/12 **נהרות משלחות רפטינג בע"מ נ' עזבון המנוח חרובי** (פורסם בנבו, 13.4.2014).
15. רע"א 2809/18 **קסברי נ' רוזן** (פורסם בנבו, 26.11.2018).

• התיישנות

חקיקה:

1. סעיפים 70, 89 לפקודת הנזיקין.
2. חוק ההתיישנות, תשי"ח – ס"ח 112.
3. סעיף 6 לחוק האחריות למוצרים פגומים, תש"ם –

פסיקה:

1. ע"א 244/81 **פתאל נ' קופת חולים של ההסתדרות הכללית בארץ ישראל**, פ"ד לח(3) 673 (1984).
2. ע"א 702/86 **איטונג בטרומ (אינווג) בע"מ נ' בן הרוש**, פ"ד מד(1) 160, 163-172 (1989).
3. ע"א 148/89 **שיכון עובדים בע"מ נ' עזבון בליבאום**, פ"ד מט(5) 485 (1996).
4. ע"א 34/95 **גבעון נ' ברמה**, פ"ד נ(4) 462 (1997).
5. ע"א 4114/96 **המאירי נ' הכשרת הישוב חברה לביטוח בע"מ**, פ"ד נב(1) 857 (1998).
6. ע"א 1254/99 **המאירי נ' הכשרת הישוב חברה לביטוח בע"מ**, פ"ד נד(2) 535 (2000).
7. ע"א 7707/01 **צורף נ' קופת חולים של ההסתדרות הכללית** (פורסם בנבו, 24.11.2005).
8. ע"א 8316/06 **ארג'י נ' שירותי בריאות כללית** (פורסם בנבו, 3.7.2008).
9. ע"א 9413/03 **אלנקווה נ' הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים**, פ"ד סב(4) 525 (2008).
10. ע"א 2387/06 **פלונית נ' טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ** (פורסם בנבו, 31.8.08).
11. רע"א 901/07 **מדינת ישראל נ' גיא-ליפל**, פ"ד סד(2) 82 (2010).
12. ע"א 4381/08 **קופת חולים כללית נ' מוסקוביץ** (פורסם בנבו, 16.1.2012).
13. רע"א 1101/20 **שירותי בריאות כללית נ' פלוני** (פורסם בנבו, 21.5.2020).

• עולות מסחריות

חקיקה:

1. חוק עולות מסחריות, התשנ"ט-1999

פסיקה:

1. ע"א 523/91 **כהן נ' נדיר**, פ"ד מט(2) 353 (1995).
2. ע"א 7980/98 **פרוינדליך נ' חליבה**, פ"ד נד(2) 856 (2000).
3. ע"א 99/5792 **עיתון "משפחה" נ' עיתון "משפחה טובה"**, פ"ד נח(3) 933 (2001).
4. ת"א (מחוזי ת"א) 1627/01 **מגנטיקס בע"מ נ' דיסקופי (ישראל) בע"מ, פ"ד תשס(2) 89 (2001)**.
5. ת"א (מחוזי ת"א) 2554/01 **BUFFALO BOOTS GmbH נעלי לוקסי 2000 – יבוא ושיווק בע"מ** (פורסם בנבו, 11.1.2004).
6. ע"א 8981/04 **"מסעדת אווזי הזהב" נ' אווזי שכונת התקווה (1997)** נ (פורסם בנבו, 27.9.2006).
7. ע"א 845/06 **General Mills Inc נ' משובח תעשיות מזון בע"מ** (לא פורסם, 1.10.2009).
8. ע"א 9070/10 **יפרח נ' א.ת.סנאפ בע"מ** (פורסם בנבו, 12.3.2012).
9. ע"א 563/11 **ADIDAS SALOMON A.G נ' יאסין, פ"ד סה(3) 774 (2012)**.
10. ע"א 1898/12 **מרכז המתנות 2006 בע"מ נ' קארשי אינטרנשיונל בע"מ** (פורסם בנבו, 9.9.2014).